

JAARVERSLAG 2018

Tuinwerkzaamheden.

Het tuinjaar begint met de voorbereiding op de grote snoei in februari: zorgen dat geen verkeerde dingen gesnoeid worden. Dat snoeien wordt met de bosmaaier gedaan door de gemeente (i.c. Chris Barendse, die ons ook rijshout bezorgde als ondersteuning voor de hoge planten).

Alles ligt er vervolgens kaal bij. Daarna moet al het snoeimateriaal eindeloos bijeen worden geharkt en afgevoerd. Voor dat afvoeren wordt steeds prima gezorgd door de gemeente. Met een grote grijper is alles in een oogwenk verdwenen. Dank! Ook voor alle andere keren ophalen. En voor het gratis bezorgen van compost.

Later worden dode planten nog met de hand gesnoeid.

2018 was het eerste volledige jaar dat de tuin door de vereniging is beheerd. We zijn er opperbest uitgekomen. Opgemerkt moet worden dat het de warmste en droogste zomer aller tijden was. Het weerbericht was saai eentonig: mooi zonnig weer. We beschikten niet meer over een schafthuisje van de gemeente; het was dan ook niet nodig. Wel was een Dixi-toilet bezorgd, wat een ontsierend element was bij de ingang. De nachtelijke beregening functioneerde naar behoren, zij het dat niet alle plekken even goed van water werden voorzien. Dat is door bestuurslid Jos Brouwer aangepast. Beregenen was door de overheid toegestaan.

Bijna alles stond er het hele jaar prachtig bij – en daar doen we het voor. De indruk bestaat dat er veel meer bezoekers waren dan vorige jaren. Per werkdag werden door de tuinvrijwilligers soms wel 20 bezoekers geteld gedurende de werkuren.

Het lid Frédéric ten Broek presenteerde ter bestuursvergadering een mooi plan om de entree te verfraaien. Dat plan wordt overgenomen. Op dezelfde vergadering presenteerde tuincoördinator Maartje der Kinderen een beplantingsplan voor de groenstrook met bomen en lage heesters direct buiten de Bloementuin langs de straatweg van het plantsoen. Het zal later zijn beslag krijgen.

Overigens moeten we Frédéric dankzeggen voor de traktaties die hij frequent met koffie aan ons presenteert.

Worteloniukruiden zoals klimop, haagwinde en zwaluwtong waren niet altijd goed in de hand te houden, soms moest aan dit onderwerp binnen een gebiedje minder aandacht worden besteed; met zevenblad was dat nog moeilijker. Op die plekken waar dat in het voorjaar radicaal kon worden verwijderd leverde het minder problemen op. Verder werden paardenbloemen met wortel en tak verwijderd, en wat niet al. Er werd gewoon hard gewerkt, de koffiepauze was steeds een welkome uitkomst.

In het vroege voorjaar zijn insectenhôtels geplaatst: de boekingen stromen binnen. Maar niet heus. Er is niet of nauwelijks gebruik van gemaakt, in tegenstelling tot al vorig jaar geplaatste nestkastjes.

De tuin werd stevig verrijkt met compost. Dat werkt als langzaam vrijkomende bemesting en verhoogt het organische stofgehalte van de bodem, dat is aan alle kanten gunstig. De taxushagen kregen een extra boost met koemestkorrels – die staan er vaak slecht bij en behoeven verbetering. Het aantal tuinvrijwilligers liep in de loop van het jaar op van rond 30 tot bijna 90, waarvan iets minder dan de helft actief (minder dan eenmaal per twee maanden in de tuin werkzaam). Onervarenen leren geleidelijk hoe het werkt. Sommigen dragen hun eigen ervaring over aan amateurs. Soms zijn planten verplaatst, bijvoorbeeld omdat de zomstandigheden voor die plant niet ideaal waren (op gezag van Maartje). Zo ontstaat langzamerhand een wat gewijzigd beplantingsplan. De centrale border is voor een groot deel gerenoveerd. Hoge planten met zwakke stengels werden gestut met rijshout en snoeren. Laat in het jaar werden de taxushagen door de gemeente gekortwiekt; ze ruimden zelf hun snoeiafval op!

-0-0-0-0-

Ik neem even ruimte voor de **bestuurswisselingen**. Wegens een tragische gezinsomstandigheid moest bestuurslid Joeri van den Steenhoven afstand nemen van de dagelijkse activiteiten. We wensen hem heel veel sterkte en hopen nu alleen maar dat hij de gelederen weer zal komen versterken.

Liesbet Zikkenheimer nam om haar moverende redenen afscheid van het bestuur. Ze heeft ontzaglijk veel werk verricht, vooral in de publiciteit. Verschillende bestuursleden en anderen namen taken van haar over. Jules Schaper werd bereid gevonden de website bij te houden, Annelies Teunissen Facebook. Dat moet volgend jaar goed zijn beslag krijgen.

Later in het jaar trad Maartje, tuincoördinator en tuindeskundige, toe tot het bestuur.

In de loop van het jaar waren er talloze *joursées*. Vooraf zij gezegd, dat door bestuurslid Anna Tomson de planning perfect werd bijgehouden.

29 januari: Nieuwjaarsborrel en *afscheid* van Sjef van der Pas, de vorige secretaris, bij Lago.

10 maart: *NLdoet*. Drie externe en vijf eigen vrijwilligers deden concrete activiteiten onder leiding van de tuincoördinatoren. Er zijn vogelhuisjes opgehangen en drie insektenhotels geplaatst, de paden zijn schoongemaakt en er is compost verspreid. Alles bij elkaar een geanimeerde en nuttige dag. We waren laat aangemeld bij NLdoet.

21 maart: de Amsterdamse afdeling van de vereniging *Groei&Bloeï* hield haar jaardag in onze tuin. Zeer geanimeerd. Enthousiasme.

Zelfde dag: nationale bijentelling. *Nederland Zoemt*. Het voorjaar was laat (sic), de opkomst der bijen lag dit jaar laag. Eén boom slechts was in bloei. Leerzaam.

10 april: *jaarvergadering* bij Dynamo. We moesten door omstandigheden veel te laat beginnen. Er werd vooral verslag gedaan van de ontwikkelingen rondom het tuinhuis. We zijn inmiddels gegroeid naar bijna 200 betalende leden.

2 juni: *Rendez-vous-aux-jardins*. Vrije inloop voor publiek met consumpties (de voorzitter maakt zelf vaak traktaties). Mooie dag; niet erg druk. Het was iets nieuws, hoewel niet helemaal.

24 juni: *Open Dag*. Wel 200 mensen. Bloemen- en buurtwandelingen. Jan Steenmeijer, de vroegere tuinman, was er ook met zijn echtgenote. Er is intussen best wat veranderd in de tuin. Zelfde consumpties, in ruime mate. Geen partytent nodig natuurlijk. Na afloop voortgezet als buurtborrel voor het Darwinplantsoen. Achteraf niet ideaal die combi. Sommigen vertrokken voortijdig.

Het hele jaar door 4 *seizoenswandelingen* door Maartje, die je, als je ze allemaal deed, gerust als een introcursus tuinieren kon beschouwen. Buitengewoon informatief. Ze werden steeds drukker. Op een van de wandelingen maakten we kennis met een nieuwe tuingroep in Oost: de Buurttuintjes Domselaer/Woltera van Rees rechts van het vroegere Burgerziekenhuis. Ze hebben daar 4 postzegeltuintjes aangelegd en onderhouden die intensief. Mogelijk leidt het tot wat nauwere betrekkingen.

4 augustus: *vlinderteldag*. De tuin was ingedeeld in 15 perceeltjes. Op ieder perceel werd een telling uitgevoerd aan de hand van een vlinderherkenningskaart. Vooral drie typen koolwitjes en ook een gehakkelde aurelia. Maar over het geheel genomen waren er (te) weinig vlinders. Door de droogte? Maar je zou zeggen dat de tuin om die reden juist een oase zou moeten zijn voor die vlinders. De vlinderstichting betwijfelt dat laatste; daarvoor is hij te klein.

9 september: *Boekettendag*. 300 mensen konden gratis een bos bloemen meenemen mits ze lid waren. Anders €5. Er is gretig gebruik van gemaakt. Na afloop was nauwelijks te bespeuren wat men zoal had aangericht, zoveel bloemen zijn er telkenjare. Verder waren er asters beschikbaar van de plek waar het tuinhuis (zie straks) te zijner tijd zou moeten komen. Wat een succes! Veel nieuwe leden.

Op twee zaterdagen in de eerste helft van oktober vond nog de grootste verandering in de tuin plaats. Gedurende die dagen werden onder de bezielende leiding van Maartje en Jos door de vrijwilligers teamsgewijs in totaal 1500 *bollen geplant*. Bij bollen geldt: welke kant moet boven? Soms moeilijk te zien. Bij knollen geeft dat meestal niet. Sommigen zeggen dat het toch vaak goed komt als je het fout doet. De natuur is krachtig! We gaan zien. Ook worden er voorjaarsbloeiers geplant. Er zijn bollen geplant die nog in het (zachte) najaar bloeien, en wel herfsttijloos. Dit alles in het kader van de vierseizoenentuin, een idee uit ons beleidsplan 2018-2019, al aangekaart tijdens de discussie over het plan van Hall/Larenstein in 2017. Een en ander voor wat betreft het gebruikte gereedschap gesponsord door de oeroude firma DeWit Gereedschappenfabriek.

Begin december was er, ter afsluiting van het vruchtbare jaar, een *vrijwilligersdag* in de Hortus. Opnieuw beleefden we een temperatuurrecord. De voorzitter speeche, Maartje deed een rondleiding; de lunch was voortreffelijk. Alle vrijwilligers werden in het zonnetje gezet, maar ook de oprichter/voorzitter, Sonja Vetter-Samuels.

Hier is de plaats om een ander vertrek te melden. Eén van de twee tuincoördinatoren, Lynn Shore, kreeg een zeer gewenste baan elders. Te combineren met werken bij ons was niet meer mogelijk. Gefeliciteerd! Op 30 september namen we uitgebreid afscheid van haar met een Afternoon Tea. Inmiddels was een nieuwe werkwijze opgezet. 4 vrijwilligers werden opgeleid tot assistent-coördinator. Ze namen ieder een aantal dagen voor hun rekening. Het zijn: Jos, die een wat zwaardere rol kreeg; Mahaut Vidal, Bea Steenvoorden en Annelies. Het systeem heeft goed gewerkt. Maartje kon gerust op vakantie tijdens hoogzomer.

Een aantal **dagen** viel **buiten** de genoemde *journalées*. Het zijn:

De *Amsteldorpdag*. De vereniging stond met een kraam om belangstelling te wekken voor de tuin. Die was er zonder meer. We maakten kennis met een lid van de nieuwe bestuurscommissie Oost, Cynthia Lionahr-Vernie.

De *Huygensdag*. Iets vergelijkbaars op het Christiaan Huygensplein. Die dag werd besloten met het Danspaleis van onze Liesbet. Aan dit soort dagen moeten we vooral blijven meedoen. Ze kweken goodwill.

De *Jeruzalemdag* in Tuindorp Frankendael. Minder publiek, maar er was van alles te doen en er was veel onderlinge communicatie tussen deelnemers.

Een uitstapje naar *Dedemsvaart*, naar de (vele) Tuinen van Mien Ruys, die bij ons bekend is door de aanleg van de binnentuintjes in de belendende wijk Jeruzalem oftewel Tuindorp Frankendael. Prachtig! Buitengewoon leerzaam. De stemming was geanimeerd. Iets om jaarlijks te gaan doen zo'n uitstapje.

Externe contacten

Voorzitter van de bestuurscommissie Oost *Maarten Poorter* bracht een bezoek aan de tuin in gezelschap van Cynthia. We denken, dat dit bezoek heeft bijgedragen tot de welwillendheid waarmee het stadsdeel ons steeds heeft bejegend.

Met een ervaren ambtenaar, Broer Soolsma, liep een bestuurslid de *vreemde bebording* langs die de tuin omgeeft. Gezegd is, dat hieraan wordt gewerkt.

Op 27 november waren 2 bestuursleden en een aantal leden aanwezig op de grote *vrijwilligersdag* van het stadsdeel. Wat een mensen! Van de prijsuitreiking aan de Vrijwilliger van het Jaar was niets te merken. Ambtenaren, en ook Maarten, bedienden ons.

Eerder was onze voorzitter twee maal aanwezig geweest in De Jungle bij *groenavonden* van DWARS. Het bleek vooral bestemd voor kleine groeninitiatieven. De voorzitter ontging de zin van die avonden. Eerder had Liesbet daar een presentatie gehouden over onze tuin. Die viel wel in vruchtbare aarde.

In de loop van het jaar kwamen er fraaie nieuwe visitekaartjes en nieuwe folders, door Liesbet ontworpen.

Vier keren kwam er een *nieuwsbrief* uit, m.n. digitaal, de meeste onder hoofdredactie van Anna. Het meest opvallend daarin waren geschreven portretten van tuinvrijwilligers, een gedicht van lid Corrie Groen en een langer verhaal van buurtbewoner en lid Hein Heijnen. De kranten waren uitstekend gelay-out en informatief van aard, ook over de tuinwerkzaamheden. Twee bestuursleden namen in de middag deel aan een brainstormdag in Planetarium Gaasperdam. Men wilde daar met andere tuinen in overleg om tot een nieuwe tuinontwikkeling te komen. De indruk was, dat de informatie over de Bloementuin van Darwin het meest aansloeg en tot beleid gaat leiden; in de wandelgangen werden we er flink over aangesproken.

Het *mededelingbord* aan de ingang is flink aangepakt, de entree van de tuin valt nu echt op.

Het Tuinhuis

Al dat werk werd verricht vanuit een ondermaats hokje, zelfs indien er een eenling had gewerkt zou het niet voldoen aan minimale Arboregels. Inmiddels gaat het om zo'n 40 mensen. Al in 2017 was een plan getekend door architect Christina Fuchs voor een fraai tuinhuis. In dat kader brachten we dit jaar een bezoek aan stadstuinen in Zuid. Er zou daar een mooi tuinhuis zijn. We zagen een groot houten gebouw voor het algemene publiek met binnen veel groen.

In de eerste helft van het jaar werd er nog aan ons tuinhuisontwerp gesleuteld, o.a. om een mooi groen dak te krijgen. Al of niet funderen was lange tijd een onzeker punt. Ons tuinhuis moet ook zijn diensten bewijzen in het kader van de buurtparticipatie. Uiteindelijk was iedereen tevreden gesteld – dachten we. Bij de terinzagelegging rezen er van twee kanten bezwaren, o.a. van de rechtstreekse overbuurvrouw. Het leidde ertoe dat er nog eens goed naar gekeken werd en dat het hele plan

verplaatst werd zodat het tegenover de tussenruimte tussen twee huizen zou komen te liggen. De gemeente heeft haar bezwaren tegen die plek uiteindelijk opzij gezet. De voorbereidingen voor een noodzakelijke nieuwe procedure waren aan het eind van het jaar rond. Beargumenteerd werd, dat de locatie verder niet kan worden gewijzigd omdat er anders teveel schade aan de tuin zou zijn en het gebouwtje vanaf de straat makkelijk bereikbaar moet zijn. Wij achten het groene dak mooi.

Over de financiering van het huis leest u in het financieel jaarverslag.

Met Monique Stolp van de gemeente was hierover altijd heel goed contact. Hoewel ze binnen de gemeente een andere baan heeft gekregen, heeft ze toegezegd het tuinhuisproces tot het eind te blijven begeleiden.

De firma DeWit Gereedschappenfabriek bedacht ons als extra sponsoring met fraai oersolide echt handgesmeed tuingereedschap. Ze sympathiseren met onze doelstellingen. Hartelijk dank.

Wegens het ontbreken van een ruimte om bij regen te schuilen werd een *regenrooster* ingesteld bij Vrienden die (bijna) burens zijn; zij beloofden bij verwachte regenbuien hun huis ter beschikking te stellen voor de koffiepauze. Er heeft nauwelijks van gebruik gemaakt hoeven te worden. Alleen aan het eind van het tuinjaar; die paar keren een groots onthaal. Dank.

Rest mij nog te zeggen, dat het dagelijks openen en sluiten van de tuin in onderlinge afstemming uitstekend verliep, zij het dat schrijver dezes eenmaal samen met een vroegere studievriend op een haar na was opgesloten. De handeling werd vrijwel nooit vergeten. Alleen in november (wintertijd) gold als sluitingsuur 17.00h, anders 19.00h. Dank dank dank!

Jan Dijk

Namens het bestuur:

Sonja Vetter-Samuels, voorzitter;

Jos Brouwer, penningmeester;

Jan Dijk, secretaris verslaglegging;

Anna Tomson, algemeen secretaris ledenadministratie;

Maartje der Kinderen, tuincoördinator.